

2006IME36
Aan Provinciale Staten
t.b.v statencommissie IME
27 april 2006

Datum : 4 april 2006
Uw Kenmerk :
Ons kenmerk :
Contactpersoon : J.G. Immerzeel
E-mail : jorrit.immerzeel@
provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 3370

Onderwerp: OV-fiets

In het kader van de informatievoorziening treft u hierbij de betreffende stukken aan.

- notitie OV-fiets
- bijlage: folder van de Stichting OV-fiets 'OV-fiets - Overal een fiets'

Aanleiding

In de commissie IME van januari is de notitie over 'Fietsparkeren bij knooppunten' besproken. De commissie gaf aan dat het onderdeel OV-fiets te mager verwoord is in deze notitie. In de commissie IME is door gedeputeerde Mik aangegeven dat er een aanvullende notitie komt over de OV-fiets.

Achtergrond/eerdere besluiten

De behandeling van de notitie 'Fietsparkeren bij knooppunten' in de commissie IME van 19 januari.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, mr B. Staal
De secretaris, drs. H.H. Sietsma

Notitie OV-Fiets

Aanleiding

In de commissie IME van januari is de notitie over 'Fietsparkeren bij knooppunten' besproken. De commissie gaf aan dat het onderdeel OV-fiets te mager verwoord is in deze notitie. In de commissie IME is door gedeputeerde Mik aangegeven dat er een aanvullende notitie komt over de OV-fiets.

In de onderstaande notitie wordt kort aangegeven wat het concept OV-fiets inhoud, wat de rol van de provincie is en of het stimuleren van OV-fiets past binnen het beleid van het SMPU. Tenslotte wordt ingegaan op de stappen die de provincie wil ondernemen om het aantal uitgiftepunten van de OV-fiets uit te breiden.

Het concept OV-fiets

De OV-fiets is een landelijke formule van ProRail, ontwikkeld in samenwerking met de Fietsersbond, NS en de gemeente Utrecht. De OV-fiets is een snelle en gemakkelijke huurfiets in het openbaar vervoer. Het huren van een OV-fiets kan binnen een minuut, omdat tijdrovende handelingen zijn geautomatiseerd. Om een OV-fiets te kunnen huren moet de gebruiker pashouder zijn (NS-kaart, OV-fietspas, Mobility Card of OV Chipkaart). Pashouders kunnen op vertoon van hun pas een fiets meenemen zonder legitimatie te tonen, het tekenen van een contract, of het betalen van borg. Gemak, vrijheid, snelheid en lage kosten blijken de hoofdredenen om OV-fietsen te huren. OV-fiets richt zich zowel op particuliere gebruikers als op zakelijke klanten. Een zakelijk contract met OV-fiets kan interessant zijn voor bedrijven, overheden en andere organisaties (link met vervoersmanagement!).

De OV-fiets richt zich vooral op het natransport voor treinreizen. Hier ligt een groot potentieel aan reizigers. Onder de gebruikers van de OV-fiets stijgt het gebruik van de trein en daalt het autogebruik.

De OV-fiets is de snelst groeiende vorm van openbaar vervoer. Het initiatief is in een periode van vijf jaar uitgegroeid van een drietal locaties tot een landelijk dekkend netwerk van verhuurpunten, vooral bij NS-stations.

<i>cijfers</i>	<i>huurlocaties</i>	<i>pashouders</i>	<i>Ritten</i>
2003	52	6.000	
33.000			
2004	72	11.000	100.000
2005	86	20.000	189.000
2006 (doel)	110	30.000	350.000

bron: OV-fiets

Prorail heeft de exploitatie uitbesteed aan de Stichting OV-fiets. Die draagt zorg voor verdere groei en een rendabele exploitatie. De bijdrage van ProRail voor de aanloopkosten loopt af per januari 2007. Vanaf dat moment moet de stichting OV-fiets financieel op eigen benen staan. Voor het exploitabel maken van de OV-fiets is het belangrijk dat het gebruik van de OV-fiets verder groeit. Hiervoor is het noodzakelijk dat er een aantal nieuwe uitgiftepunten worden gerealiseerd, ook in de provincie Utrecht.

De Stichting OV-fiets heeft in maart van dit jaar een folder uitgegeven over de OV-fiets. Deze folder is ter informatie bijgevoegd.

SMPU en OV-fiets

Het stimuleren van het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer is onderdeel van het beleid zoals dat geformuleerd is in het Strategisch Mobiliteitsplan Utrecht. De OV-fiets kan een bijdrage leveren aan de doelstellingen van het SMPU. De OV-fiets is ook een middel om de bereikbaarheid van bedrijventerreinen op enige afstand van OV-knopen (NS-stations en knooppunten in het streekvervoernetwerk) te verbeteren. Het concept OV-fiets sluit daarmee ook aan bij het vervoersmanagementbeleid van het SMPU.

De provincie is niet verantwoordelijk voor de bouw, beheer en exploitatie van fietsverhuurvoorzieningen. Vaak gaat het om locaties waar de primaire betrokkenheid van de provincie (vanuit wegbeheer en/of concessieverlening) beperkt is. Omdat de OV-fiets een bijdrage levert aan de beleidsdoelstellingen van het SMPU wil de provincie toch het initiatief nemen tot het versterken van de positie van de OV-fiets.

Mogelijke nieuwe uitgiftepunten OV-fiets

Op basis van een eerste scan van in- en uitstapgegevens komen een aantal locaties mogelijk in aanmerking voor een nieuw uitgiftepunt van OV-Fiets. Voor NS stations is de grens van 1000 in- en uitstappers gebruikt. Voor de knooppunten in het streekvervoernetwerk zijn lagere grenswaarden aangehouden. Bij de locatiekeuze is ook gekeken naar de aanwezigheid van bedrijventerreinen.

De mogelijke locaties voor nieuwe uitgiftepunten zijn:

- NS-station Amersfoort Schothorst
- NS-station Baarn
- NS-station Soest-Zuid
- Leusden, Heiligenbergerweg (overstappunt streekvervoer)
- NS-station Veenendaal Centrum
- NS-station Veenendaal de Klomp
- Wijk bij Duurstede (overstappunt streekvervoer)
- NS-station Bunnik
- NS-station Maarssen
- NS-station Breukelen

Voor de bovenstaande locatie zal worden gekeken of er een mogelijkheid is voor een uitgiftepunt. Hierbij wordt gelet op de vervoerswaarde (is er vraag? wordt het systeem gebruikt?) en op de realiseerbaarheid (technische inpassing, ruimtelijke procedures). Verder is medewerking van de betrokken partijen aan de realisering noodzakelijk. Tenslotte speelt ook de financiële haalbaarheid een rol. Het vervolgonderzoek moet ook uitwijzen welke voorzieningen noodzakelijk zijn. De verwachting is dat op de bovengenoemde locaties de fietskluis de beste oplossing is (i.p.v. een bewaakte stalling). De standaard fietskluis voor de OV-fiets is een kluis voor 4 fietsen. Op dit moment is er een nieuwe variant in ontwikkeling, waarbij een kluis wordt ingericht voor 10-16 fietsen. Het is belangrijk dat het aanbod van het aantal huurfietsen aansluit op de potentiële vraag.

Informatie en ervaringen andere overheden

Voor het vervolgonderzoek is meer informatie nodig. Naast de Stichting OV-fiets en de Fietsersbond kunnen ook gemeenten informatie leveren over bijvoorbeeld de aantallen fietsers. Verder hebben de provincies Gelderland en Noord-Holland en de regio's ROA en Haaglanden al ervaring met het stimuleren van de OV-fiets en kunnen nuttige informatie aanleveren.

Betrokken partijen

Er zijn een aantal partijen betrokken bij het fietsparkeren en de OV-fiets.

- Stichting OV-fiets: exploitatie van de fietsverhuur
- ProRail: OV-fiets bij NS-stations
- Gemeenten: medefinancier / stimulering OV+fiets / inpassing / planologische procedure
- BRU: medefinancier / stimulering OV+fiets
- Fietsersbond: belanghebbende / informatie
- Bedrijven en particulieren: potentiële afnemers van OV-fiets (pashouders)
- Stichting V&M: rol van OV-fiets in mobiliteitsmanagement voor bedrijven

Middelen

De stichting OV-fiets heeft zelf niet de middelen om te investeren in uitbreiding van het aantal uitgiftepunten in de provincie. Gemeenten en provincie kunnen besluiten een startinvestering te doen, waarmee de kluizen kunnen worden betaald. Het gaat dan om een eenmalige bijdrage. Vervolgens zal de stichting OV-fiets de exploitatie en verhuur op zich nemen. Een eerste inschatting van startinvestering van de negen locaties is 250.000 tot 300.000 euro. Voor dit bedrag kunnen voor in totaal 60-100 fietsen en bijbehorende stalling- en verhuurvoorzieningen worden gerealiseerd (ter indicatie).

Op dit moment is nog niet duidelijk of de andere betrokken overheden ook willen investeren in de OV-fiets. Het is voorwaardelijk dat de gemeenten (en het BRU) ook willen bijdrage aan deze startinvestering. De provincie wil de helft van de investering voor haar rekening nemen (150.000 euro). Er zijn in het UMP 2006-2010 geen middelen gereserveerd voor fietsparkeren of OV-fiets. Omdat er een sterke relatie bestaat met vervoersmanagement wordt het budget 'Vervoersmanagement extern en intern' uit het richtprogramma/UMP ingezet. In de begroting van 2006 is slechts een beperkt deel van dit budget opgenomen. Het voorstel is om voor de 2006 70.000 euro extra te reserveren. Voor de begroting van 2007 wordt de resterende 80.000 euro gereserveerd.

Acties en planning

Het streven is om voor het eind van 2006 een drietal uitgiftepunten te realiseren in de provincie. De planning is om in mei helder te hebben welke locaties in aanmerking komen voor de eerste drie punten. Ook moet duidelijk zijn welke locaties in 2007 in aanmerking komen. De planning is mede afhankelijk van bereidheid van gemeenten en het BRU tot medefinanciering.

	Acties en producten	Planning
1.	Informatie inwinnen bij provincies Gelderland en Noord-Holland en de regio's ROA en Haaglanden.	Maart 2006
2.	Gesprekken met ProRail, Stichting OV-fiets en de Fietsersbond (informatie-inwinning)	Maart 2006
3.	Overleg met betrokken gemeenten, BRU en de NS over technische mogelijkheden, realisatie en financiering. Stimuleren van BRU en de gemeenten om mee te werken aan realisatie nieuw uitgiftepunten OV-fiets	April 2006
4.	Afronden vervolgonderzoek locaties incl. benodigde voorzieningen. product: definitieve lijst met locaties, inclusief de keuze voor de eerste drie uitgiftepunten.	Mei 2006
5.	Afspraken met NS, BRU en de gemeenten	Mei-sept 2006

6.	Realisering eerste drie uitgiftepunten	Okt-dec. 2006
7.	Realiseren overige uitgiftepunten / afronding project	Jan-jun 2007